

Trendy platební morálky B2B

Česká republika

Nárůst rizika obchodního úvěru v
rámci dynamiky ekonomického vývoje

O průzkumu Barometr platební morálky Atradius

Barometr platební morálky Atradius je každoroční průzkum platební morálky mezi firmami (B2B) na trzích po celém světě.

Náš dotazník nám dává příležitost zjistit přímo od oslovených společností, jak se vypořádávají s dopady aktuálních ekonomických a obchodních výzev na platební morálku svých B2B zákazníků. Může tak poskytnout cenné podněty, jak B2B zákazníci těmto firmám hradí své závazky a jak se dané firmy umějí vypořádat s problémy způsobenými špatnou platební morálkou.

Závěry týkající se opatření přijatých na zajištění náhlé potřeby hotovosti a nástrojů na řízení úvěrů pro zmírnění rizika dlouhodobých problémů s cash flow, které tyto firmy používají, mohou též posloužit jako cenné informace pro porozumění tomu, jak společnosti zvládají klíčový problém pozdních nebo neuhrazených plateb v této nejisté době.

Tento dotazník však klade velký důraz také na výzvy a rizika, o nichž se oslovené společnosti domnívají, že jim budou čelit v následujících měsících, a na očekávaný obchodní rozvoj v budoucnu.

Výsledky tohoto dotazníku mohou poskytnout užitečný vhled do současné dynamiky platební morálky firem v B2B obchodě a identifikovat rostoucí trendy, které budou utvářet její budoucí vývoj. To může být extrémně důležité pro společnosti, které na oslovených trzích podnikají nebo se na ně chystají vstoupit.

V této zprávě najdete výsledky průzkumu pro Českou republiku. Výzkum proběhl mezi koncem Q1 a začátkem Q2 2024. Výsledky je třeba brát z této perspektivy.

Co ve zprávě naleznete

Trendy platební morálky B2B Nárůst rizika obchodního úvěru v rámci dynamiky ekonomického vývoje	4
Klíčová čísla a grafy	5
Výhled do budoucna Nárůst rizika platební neschopnosti a stav domácí ekonomiky způsobují obavy	6
Klíčová čísla a grafy	7
Koncepce průzkumu	8

Vyloučení odpovědnosti

Tato publikace slouží má jen informační charakter a není zamýšlena jako investiční rada, právní rada ani doporučení ohledně konkrétních transakcí, investic nebo strategií pro kteréhokoli čtenáře. S ohledem na poskytnuté informace musejí čtenáři učinit svá vlastní nezávislá rozhodnutí, obchodní či jiná. Přestože jsme se snažili zajistit, aby informace obsažené v této publikaci byly získány ze spolehlivých zdrojů, společnost Atradius nenese odpovědnost za případné chyby nebo opomenutí, ani za důsledky plynoucí z použití těchto informací. Všechny údaje v této publikaci jsou poskytnuty „tak, jak jsou“, bez záruky úplnosti, přesnosti, včasnosti nebo důsledků plynoucích z jejich použití a bez jakékoliv záruky, výslovné nebo předpokládané. Společnost Atradius, její spřízněné společnosti nebo korporace, ani jejich partneři, zástupci nebo zaměstnanci v žádném případě nenesou odpovědnost vůči vám nebo komukoli jinému za jakékoli rozhodnutí nebo opatření přijatá na základě informací uvedených v této publikaci, za žádné ušlé příležitosti, ušlý zisk, výrobní či obchodní ztráty, nepřímé ztráty, zvláštní nebo jim obdobné škody různého druhu, a to ani v případě, že byli na možnost vzniku takových škod upozorněni.

Copyright Atradius N.V. 2024

Trendy platební morálky B2B

Nárůst rizika obchodního úvěru v rámci dynamiky ekonomického vývoje

Téměř 90 % společností v České republice tvrdí, že se nebrání zahrnout obchodní úvěry do své obchodní strategie pro B2B zákazníky, v praxi se však dle našeho průzkumu jejich přístup v jednotlivých odvětvích liší. Tři čtvrtiny všech prodejů B2B zákazníkům nyní probíhají na úvěr, což je výrazný nárůst oproti předchozímu roku, cílem je zejména snaha udržet si konkurenční výhodu v konkurenčním obchodním prostředí. Tuto strategii uplatňují podniky v chemickém průmyslu, které svým B2B zákazníkům nabízejí výrazně příznivější lhůty splatnosti.

Naproti tomu ve stavebnictví a ocelářském průmyslu v České republice probíhá na úvěr méně než 40 % tržeb B2B. Lhůty splatnosti napříč odvětvími jsou nyní v průměru 58 dní od vystavení faktury.

Nárůst úvěrového rizika zákazníků mezi podniky v České republice je v našem průzkumu evidentní. Podíl nedobytných pohledávek odepsaných jako nevymahatelné stoupá, nyní představují šokující 12 % celkových B2B tržeb. Stavební a ocelářské firmy jsou zasaženy nejvíce, což může mít výrazný dopad na jejich finanční zdraví a ziskovost. U opožděných plateb je nárůst relativně malý, což může signalizovat stabilizaci do post-pandemického normálu. V současné době dochází k opožděným platbám v průměru u tří z pěti B2B faktur; nejvíce zasažen je český sektor chemického průmyslu, kde jsou platby od B2B zákazníků v průměru tři měsíce po datu splatnosti. Hlavními faktory opožděných plateb jsou rozporované faktury a neefektivita v platebním procesu.

Více než jedna třetina společností, které se našeho průzkumu v České republice zúčastnily, nám sdělila, že opoždují platby svým dodavatelům, aby se vyhnuly nedostatku likvidity způsobeného opožděnými platbami a nedobytnými pohledávkami. Tato strategie však zvyšuje riziko, že problémy s platbami, kterým jednotlivé firmy čelí, se mohou dále rozšířit v rámci odvětví. Další rozšířenou reakcí společností na opožděné platby je oddalování investic do pozemků, budov a zařízení, což je viditelné obzvláště ve stavebnictví. Zatímco zhruba 50 % českých společností nám sdělilo, že jejich doba splatnosti objednávek (DSO) je relativně stabilní, ostatní nám většinou potvrdily zhoršující se účinnost vymáhání pohledávek s potenciálně negativním dopadem na jejich finanční zdraví.

Za účelem překlenutí případných výpadků likvidity v důsledku zvýšení úvěrového rizika zákazníků o 46 % nám společnosti v České republice sdělily, že od dodavatelů jako zdroj financování vyžadují obchodní úvěr. Tvrdí, že se jedná o důležitou alternativu bankovních úvěrů během období

Klíčové závěry průzkumu

- Dohromady 46 % z celkových B2B tržeb probíhá u českých společností na úvěr, ale jsou zde velké rozdíly mezi odvětvími. V chemickém průmyslu jsou tři čtvrtiny B2B tržeb na úvěr, zatímco ve stavebnictví a ocelářství je to méně než 40 %.
- Více než jedna třetina českých společností nabízí B2B zákazníkům delší lhůty splatnosti, obzvláště v odvětví chemického průmyslu. U většiny společností se situace od loňského roku nezměnila, průměrná lhůta splatnosti je 58 dní od fakturace.
- Dochází k mírnému nárůstu opožděných plateb, které se nyní týkají 60 % z celkových B2B tržeb v České republice. Nejvíce zasaženy jsou chemické společnosti, kde dochází k úhradě plateb tři měsíce po datu splatnosti. Narůstá podíl nedobytných pohledávek, nyní 12 % z celkových B2B tržeb, nejvíce zasažená odvětví jsou stavebnictví a ocelářství.
- Více než jedna třetina českých společností z našeho průzkumu zdržuje platby svým dodavatelům, aby se vyhnuly nedostatku likvidity, čímž vzniká riziko dominového efektu napříč odvětvími. Další strategií je odkládání investičních plánů.
- 46 % českých společností vyžaduje od dodavatelů obchodní úvěr jakožto zdroj krátkodobého financování a nástroj na zlepšení cash flow, oblíbené je též financování faktur. Tři pětiny firem doplňují řízení úvěrového rizika zákazníků ve vlastní režii o pojištění úvěrů.
- 50 % společností z našeho výzkumu v České republice nezaznamenává výraznější změnu doby splatnosti objednávek (DSO). Většina ostatních pozoruje zhoršení ukazatele DSO, zejména v chemickém průmyslu, což má negativní dopad na finanční zdraví.

zvýšených úrokových sazeb. Obdobné procento společností pro udržení dobrého cash flow spoléhá na financování faktur. Dalším důležitým zjištěním našeho průzkumu je, že české společnosti proaktivně přijímají opatření na řízení úvěrového rizika. Většinou upřednostňují ponechání a řízení úvěrového rizika zákazníků ve vlastní režii, ale významná část společností (tři z pěti) se kromě toho obrací i na externí poskytovatele pojištění. Faktoring, sekuritizace a akreditivy jsou rovněž oblíbené nástroje na řízení úvěrového rizika, které české společnosti využívají.

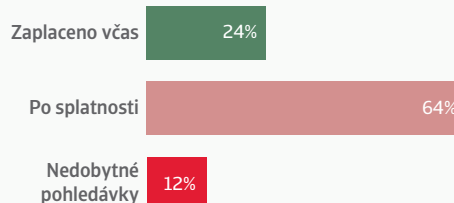
Klíčová čísla a grafy na následujících stranách

Česká republika

Česká republika

% z celkové hodnoty B2B faktur zaplacených včas, po splatnosti a nedobytných pohledávek

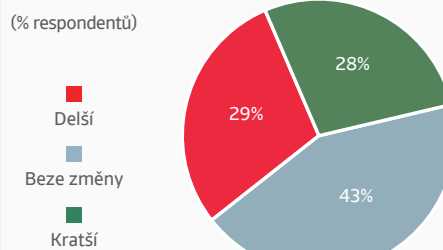

Vzorek: všichni účastníci průzkumu

Zdroj: Barometr platební morálky Atradius – Česká republika – 2024

Česká republika

% respondentů hlásících změny doby splacení* v uplynulých 12 měsících

* průměrná doba zaplacení od B2B zákazníků

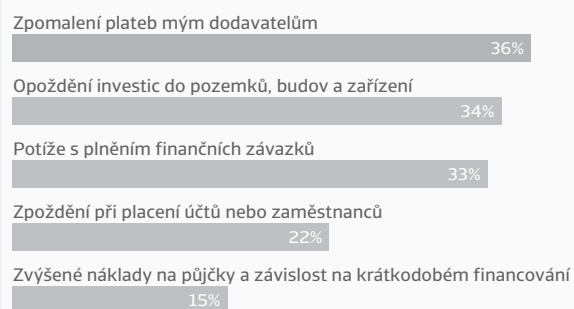
Vzorek: všichni účastníci průzkumu

Zdroj: Barometr platební morálky Atradius – Česká republika – 2024

Česká republika

Způsobily někdy zpožděné platby od vašich B2B zákazníků za posledních 12 měsíců, že by vaše společnost zažila některé z následujících situací?

(% respondentů – více odpovědí)

Vzorek: všichni účastníci průzkumu

Zdroj: Barometr platební morálky Atradius – Česká republika – 2024

Česká republika

Jaké hlavní zdroje financování vaše společnost využila během posledních 12 měsíců?

- 46% Obchodní úvěr
- 43% Financování faktur
- 35% Bankovní úvěry
- 20% Interní finanční prostředky

(% respondentů – více odpovědí)

Vzorek: všichni účastníci průzkumu

Zdroj: Barometr platební morálky Atradius – Česká republika – 2024

Výhled do budoucna

Nárůst rizika platební neschopnosti a stav domácí ekonomiky způsobují obavy

Jasným zjištěním našeho průzkumu je, že hlavní obavou firem v České republice je stav domácí ekonomiky, ať už z krátkodobého nebo dlouhodobého pohledu. Panuje zde rozšířená obava ohledně tempa a stability ekonomického zotavení, ačkoliv tato obava panuje nejvíce v oblasti stavebnictví. Dalším faktorem, který přispívá k nerovné trajektorii zotavení, je přetrvávající relativně slabá externí poptávka. V odvětví stavebnictví a chemického průmyslu v České republice také panuje silná obava firem ohledně plnění environmentálních norem a ohledně možného dopadu zvyšujícího se důrazu na udržitelné obchodní praktiky na jejich činnost.

Ve výhledu českých společností do budoucna se objevuje několik vážných obav. Hlavní obava se týká kybernetické bezpečnosti s tím, jak digitalizace dále proniká do různých aspektů obchodních činností; firmy se také obávají rizika kybernetických útoků. Dále jsou zde obavy ohledně finančních omezení a nedostatku likvidity, přičemž klíčovým faktorem je dostupnost a náklady na financování včetně bankovních úvěrů a jiných forem externího financování. To by mohlo ovlivnit investiční plány a brzdit rozvojové iniciativy. Obavy se týkají také problémů se získáváním zákazníků, zejména v českém strojírenském odvětví, které má problémy s rozšiřováním zákaznické sítě a malou prodejní účinností.

Mezi společnostmi v České republice panuje široce rozšířená obava ohledně možného zhoršení rizika platební neschopnosti v následujícím roce. Více než 70 % společností zastává toto pesimistické stanovisko, což zřejmě odráží dynamiku českého ekonomického prostředí, finanční omezení i problémy s cash flow, které jsou i nadále zdrojem velkých obav napříč odvětvími. Toto výrazně negativní očekávání rizika platební neschopnosti je zřejmě navzdory optimističtějším vyhlídkám ohledně platební morálky B2B. 44 % společností, zejména v chemickém průmyslu, očekává zlepšení; obdobné procento neočekává žádné změny chování na poli plateb B2B zákazníkům.

Více optimistický je v průzkumu mezi českými společnostmi výhled poptávky a ziskovosti. 60 % společností nám sdělilo, že v následujícím roce očekávají nárůst poptávky po svých výrobcích a službách, ačkoliv v

Klíčové závěry průzkumu

- Hlavní obavou firem v České republice je stav domácí ekonomiky, ať už z krátkodobého nebo dlouhodobého pohledu. Tato obava je nejvíce patrná v sektoru stavebnictví; kromě toho jsou zde obavy ohledně environmentálních aspektů a udržitelnosti.
- V rámci digitalizace české ekonomiky panují též zřetelné obavy z rizik kybernetické bezpečnosti. Další obavy panují ohledně možných finančních omezení (dostupnost a náklady na financování) a problémy se získáváním zákazníků.
- Významná část (60 %) českých společností říká, že mají optimistický výhled na zvýšení poptávky po svých výrobcích a službách v následujícím roce. 20 % společností očekává pokles poptávky, nejvíce pesimistický je sektor chemického průmyslu.
- Firmy v českém chemickém průmyslu jsou rovněž nejvíce negativní ohledně budoucího vývoje ziskovosti. Celkem polovina společností z našeho průzkumu očekává v následujících měsících zvýšení zisku, zatímco 25 % z nich očekává zhoršení.
- Lze vysledovat opatrný optimismus ohledně budoucí platební morálky B2B zákazníkům; 44 % českých společností očekává zlepšení a obdobné procento neočekává žádné změny. Většina společností neočekává výraznější změnu doby zaplacení pohledávek (DSO).
- Více než 70 % společností v našem průzkumu v České republice nám sdělilo, že v následujícím roce očekávají možné zhoršení rizika platební neschopnosti. To odráží finanční omezení a problémy s cash flow, kterým musí řada společností čelit.

chemickém průmyslu panuje určitý pesimismus. Zhruba polovina společností v našem průzkumu očekává zvýšení zisku, a zatímco mnoho dalších předpovídá stabilní vývoj, v českém chemickém průmyslu opět zaznamenávají i negativní předpovědi. Většina společností říká, že pro nadcházející měsíce očekávají stabilní dobu zaplacení pohledávek (DSO), ačkoli ve strojírenském odvětví se očekává určité zhoršení úspěšnosti vymáhání plateb.

Klíčová čísla a grafy na následujících stranách

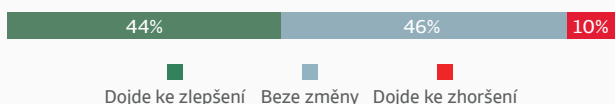

Česká republika

Česká republika

Jak se podle vás změní platební morálka vašich zákazníků B2B během příštích 12 měsíců?

(% respondentů)

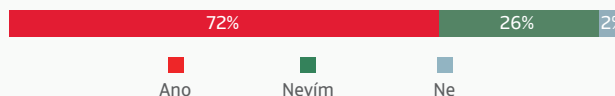
Vzorek: všichni účastníci průzkumu

Zdroj: Barometr platební morálky Atradius – Česká republika – 2024

Česká republika

Vnímáte v příštích 12 měsících zvýšené riziko platební neschopnosti vašich zákazníků?

(% respondentů)

Vzorek: všichni účastníci průzkumu

Zdroj: Barometr platební morálky Atradius – Česká republika – 2024

Česká republika

Výhled do budoucna: 5 největších obav uvedených oslovenými firmami

(% respondentů – více odpovědí)

Vzorek: všichni účastníci průzkumu

Zdroj: Barometr platební morálky Atradius – Česká republika – 2024

Česká republika

Jak se podle vás změní vaše průměrná doba splatnosti pohledávek během příštích 12 měsíců?

- 36% Dojde ke zlepšení
- 47% Beze změny
- 17% Dojde ke zhoršení

(% respondentů)

Vzorek: všichni účastníci průzkumu

Zdroj: Barometr platební morálky Atradius – Česká republika – 2024

Koncepce průzkumu

Společnost Atradius provádí každoročně hodnocení mezinárodní platební morálky firem prostřednictvím průzkumu s názvem Barometr platební morálky Atradius. Tato zpráva, která je součástí Barometru platební morálky Atradius za rok 2024, se zaměřuje na oslovené společnosti z České republiky. Změna metodologie výzkumu znamená, že u některých výsledků nelze provádět meziroční srovnání. Společnost CSA Research provedla prostřednictvím dotazníků celkem 212 rozhovorů. Všechny rozhovory byly vedeny výhradně pro společnost Atradius.

Rozsah průzkumu

- **Obecná populace:** Rozhovory byly vedeny se společnostmi z České republiky a osobami odpovědnými za řízení pohledávek.
- **Výběr vzorku:** Strategický plán vzorkování nám umožňuje provést analýzu údajů dané země pro různé sektory a různé velikosti podniků. Také nám umožňuje porovnat údaje týkající se konkrétního sektoru v rámci všech dotazovaných zemí.
- **Proces výběru:** Společnosti byly vybrány a kontaktovány prostřednictvím mezinárodního internetového panelu. Na začátku rozhovoru byl proveden výběr vhodné kontaktní osoby v souladu s kvótami.
- **Vzorek:** N=212 osob, s nimiž proběhly rozhovory. Byly dodrženy kvóty podle tří tříd velikosti podniku.
- **Rozhovor:** Internetové dotazování pomocí počítače (CAWI) trvající přibližně 15 minut. Období rozhovorů: Výzkum proběhl mezi koncem Q1 a začátkem Q2 2024. Výsledky je třeba brát z této perspektivy.

Přehled vzorků – rozhovory celkem = 212

Podnikatelský sektor	Rozhovory	%
Výroba	84	40
Velkoobchod	65	30
Maloobchod/Distribuce	47	22
Služby	16	8
CELKEM	212	100

Velikost podniku	Rozhovory	%
SME – malé podniky	42	20
SME – střední podniky	69	33
Středně velké podniky	71	33
Velké podniky	30	14
CELKEM	212	100

Zemědělství a potravinářství	55	26
Energie a paliva	80	38
Přeprava	77	36
CELKEM	212	100

Metodická poznámka

V loňském roce byla součástí průzkumu pro Českou republiku odlišná odvětví. Z toho důvodu je v některých oblastech pro letošní rok meziroční srovnání nemožné.

Pro podrobný přehled výsledků loňského průzkumu pro Českou republiku si prohlédněte zvláštní zprávu, která je dostupná na webových [stránkách společnosti Atradius](#).

Chcete vědět více informací?

Navštivte webové stránky společnosti [Atradius](#), kde najdete pestrou škálu aktuálních publikací. [Klikněte zde](#) pro přístup k našim analýzám výkonnosti jednotlivých odvětví, podrobným popisům ekonomických záležitostí (globálních i jednotlivých zemí), vzhledem do problematiky řízení úvěrů a informacím o ochraně vašich pohledávek před platební neschopností vašich zákazníků.

Sledujte nás a získejte naše nejnovější vydávané publikace tím, že se přihlásíte k odběru oznámení o našich [publikacích](#); získáte tak každý týden e-maily upozorňující na zveřejnění nových zpráv.

Více informací o postupech vymáhání pohledávek B2B v České republice i na celém světě najdete na [atradiuscollections.com](#).

Spojte se s námi na
sociálních sítích

@Atradius

Atradius

Atradius Crédito y Caución S.A. de Seguros y Reaseguros,
pobočka pro Českou republiku
Sídlo společnosti
Karolinská 661/4
186 00 Praha 8
Česká Republika
Tel.: +420 236 089 247

Email: info.cz@atradius.com